

OSMI PRAVLJIČNI DAN V MARIBORSKI KNJIŽNICI

Nad arkade Rotovža in med poglede čez trg, skozi ozke prehode hiš k zvoniku in belim sledem svobode na jasnini, se je postavil osmi Pravljični dan s posvetovanjem in pravljničnim večerom. Vznemirljivo, kot prvič, in prvič tako drugače, da je zanihalo precej vprašanj, mnenj, dvomov o združljivosti in tudi želja, da se te dogodijo. Zamisel so bile davne sanje, malo dopolnjene in preusmerjene, ter zavedanje, da tudi tradicionalnosti nosijo vek, ki ga je tu in tam treba zamenjati in nadgraditi z novim življenjem. Projekt je finančno podprla Mestna občina Maribor.

Pravljični dan s posvetovanjem in pravljničnim večerom smo postavili 20. novembra 2008, ki je hkrati tudi Dan slovenskih splošnih knjižnic.

Posvetovanje *V pravljice prost vstop* je v Maribor pripeljalo pestro skupino udeležencev, ki je preseгла vsa pričakovanja in dodobra zapolnila Svečano dvorano Rotovž. Zbralo se je čez 85 obiskovalcev iz vseh koncev Slovenije, goste je pozdravila vodja oddelka za razvoj in namestnica direktorice Barbara Kovaž in jih pospremila v delovno vzdušje. Pripovedovalka in organizatorica Pravljičnega dne Zdenka Gajser je s Kraljem Matjažem odstrla vstopanje v posvetovanje in ga prestavila v orise teoretskih vidikov pripovedk in pravljic, doživljanje ob njihovem nastajanju, zapisovanju in poustvarjanju ter njihovo uporabo in funkcijo v sodobnem svetu. Teme je prepustila pronicljivemu in zbranemu moderiranju doc. dr. Mojce Ramšak.

Posvetovanje smo razdelili v tri sklope. V prvem in tretjem so se referenti predstavili z raznoterimi in zanimivi-

mi prispevki, drugi, sredinski sklop pa je oba mostil z naslovom *Vse barve so pomembne v življenju* in k nam pripeljal izjemna ilustratorja Ančko Gošnik Godec in Zvonka Čoha. Oba sta s svojim obsežnim opusom opazno zaznamovala prostor slovenske ilustracije in ga vse skozi prepletala z izvrstnimi in v naših predstavah skoraj nenadomestljivimi pravljničnimi upodobitvami. V pogovoru sta razkrivala svoj odnos do sveta in ustvarjanja, dotikala sta se pravljic in svojih najljubših potepanj, bila sta iskri-va, čutna in humorna, dvojna celota in naklonjeno dopolnjevanje.

Ker je na tem mestu premalo prostora, da bi se lahko ustavili ob vsakem od izjemnih prispevkov naših dvanajstih gostov, se zdi najbolj predstavno, da povzamemo program posvetovanja in morda opozorimo le na pestrost, ki so ji predstavitve sledile, na dejstvo, da je posvetovanje uspelo mehko povezati različna področja, vedenja, izkušnje in znanja, ustvarjalno in interdisciplinarno je srečalo strokovnjake in znanstvenike in ves čas smo lahko čutili, kako pomemben je za življenje pripovedk in pravljic vsak od predstavljenih prostorov.

Program posvetovanja *V pravljice prost vstop*:

10.00 – 12.15

asist. dr. **Lilijana Burcar**: *Nastanek in razvoj literarnih pravljic: ali kako so pravljice dobile svoje družbeno-spolno obeležje*

Andreja Babšek, dipl. literarna komparativistka in bibliotekarka: *Ženske in ženskost v pravljici*

Ljoba Jenče, ekonomistka, pevka, pravljničarka, zbiralka ljudskega izročila: *Ali zlata ptica še prihaja po zlata jabolka?*

mag. **Anja Štefan**, slovenistka, pisateljica in pripovedovalka: *Poustvarjanje pripovednega izročila (z mislijo*

na otroškega bralca oziroma poslušalca)

Ida Mlakar, dipl. slovenistka in literarna komparativistka, bibliotekarka in pripovedovalka: *Knjižničarji – pravljíčarji na mladinskem oddelku splošne knjižnice*

Irena Matko Lukan, dipl. soc. del., urednica revij *Ciciban* in *Cicido*, družinska terapevtka: *Branje in pripovedovanje ljudskih pripovedi v skladu z otrokovimi potrebami*

doc. dr. **Mojca Ramšak**: *Etnološko preučevanje otrok*

12.30 – 13.00

Vse barve so pomembne v življenju

Ančka Gošnik Godec, dipl. akademska slikarka in ilustratorica *ter Zvonko Čoh*, dipl. akademski slikar in ilustrator – pogovor usmerjala **Maja Logar**

14.00 – 15.00

dr. **Barbara Ivančič Kutin**, folkloristka in slovenistka: *Raziskovalec ob terenskem dokumentiranju prozne folklore*

izr. prof. dr. **Dragica Haramija**: *Mariborske vedute: razlagalne povedke o mestu in okolici*

Ursula Sereinig, dipl. etnologinja: *Križ kraž kralj Matjaž: otroške pesmi, igre in igráče na južnem Koroškem*

Darka Tancer-Kajnih, dipl. slovenistka in germanistka, profesorica, urednica revije *Otrok* in knjiga: *Zgodbe v zgodovini – zgodovina v zgodbah*

mag. **Igor Cvetko**, etnomuzikolog, ilustrator in lutkar: *Jurij Vodovnik: od človeka do legende*

dr. **Marija Stanonik**: *Knjižna zbirka Glasovi*

Ko je ugasnila svetloba dneva in se rdečila z umetno toploto ulic, je Svečana dvorana polagoma sprejemala nove zvo-

ke in nove zgodbe **pravljíčnega večera**. V vsa razpoloženja je valovalo prepletanje pravljíc, pripovedovalcev, glasbenikov in barv. Mlada ekipa ljubljanskega Radia Študent in sodelavci oddaje **Za 2 groša fantazije** so naravnost zapeljevali v svoj pripovedovalsko-glasbeni večer **Pravljíčno Rešetanje**. In naenkrat se je zdelo, da je čas popolnoma nepomembna dimenzija in da je prostor vsaj ta dan en sam. Noč pa se je skozi trg in ozke prehode jutranjih hiš prestavila pod drugačno videnje stolpa in se nadaljevala v nedokončno.

Maja Logar

SLOVENSKE PRAVLJICE VSEM OSNOVNIM ŠOLAM

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS s pomočjo sponzorjev in donatorjev, deloma pa tudi javnih virov, vsako leto podari vsem prvošolčkom v Sloveniji in zamejstvu izvirno slikanico, s paketom knjig pa nagradi tudi vse svoje »zlate bralce«, ki so v okviru bralne značke prebirali knjige ves čas osnovnega šolanja. V zadnjih petih letih je tako društvo šolarjem in šolskim knjižnicam poklonilo že okoli 300.000 dobrih knjig.

Tokrat sta v sklopu skupnega projekta Založba Nova revija d.o.o. in družba Petrol d.d. podarili 900 izvodov knjige *Slovenske pravljice*, ki jih bo društvo razdelilo vsem osnovnim šolam v Sloveniji in zamejstvu ter najbolj prizadevnim mentorjem Bralne značke. Hkrati s predajo knjig Petrol in Nova revija začnjata tudi akcijo, v kateri bosta na 131 Petrolovih bencinskih servisih po Sloveniji predstavila knjigi *Slovenske pravljice* in *Svetovne pravljice*.

Slovenske pravljice, ki so prvič izšle leta 2002, je izbrala in uredila Jana Unuk. Bistveno vodilo pri izboru sloven-